

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук**

О.О. Власенко

ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

*Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять,
практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти зі спеціальності С4 Психологія*

Київ – 2025 рік

РОЗРОБНИК: доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології, філософії та суспільних наук Олена ВЛАСЕНКО

Рецензент: доктор психологічних наук, професор кафедри психології, філософії та суспільних наук Ольга ДРОБОТ

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук Протокол № 1 від 25.08.2025

Протокол № 8 від 27.08.2025р.

Голова НМР ННГІ

Сергій ГУБАРЄВ

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Структура навчальної дисципліни	7
3. Зміст навчальної дисципліни	9
4. Індивідуальні завдання.	17
5. Рекомендації щодо складання термінологічного словника, написання есе, рефератів, доповідей, тез	18
6. Критерії та система оцінювання результатів навчання	20
7. Рекомендовані джерела інформації	24
Додатки	27

ВСТУП

Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи розроблені з метою допомоги у самостійній роботі здобувача з вивчення дисципліни «Психологічне консультування».

При опрацюванні матеріалу для формування відповідних компетентностей з напрямку психологічного консультування здобувач повинен:

- чітко розуміти мету та суть отриманого завдання;
- розібрати та проаналізувати конспект лекцій та рекомендовану літературу;
- визначити та надати аргументовані відповіді на поставлені питання;
- виконати поставлені завдання;
- виокремити перелік питань, що потребують додаткового опрацювання чи пояснення викладача.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення даної дисципліни передбачає формування загального уявлення у здобувачів про концептуальні засади, методологічні принципи, морально-етичні норми індивідуального консультування; ознайомлення із сучасними підходами до практики індивідуального консультування; усвідомлення професійної ідентичності та становлення професійної компетентності майбутнього консультанта; оволодіння конкретними прийомами та навичками проведення індивідуального консультування.

Велика увага приділяється особистості практикуючого психолога як суб'єкта надання психологічної допомоги й організатора профілактичної психологічної роботи

Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування в майбутніх фахівців системи теоретичних знань та практичних навичок надання психологічної допомоги клієнтам, які перебувають у складних життєвих ситуаціях або прагнуть особистісного розвитку.

Цей курс надає формування обізнаності про концептуальні засади, методологічні принципи, морально-етичні норми індивідуального консультування; ознайомлення із сучасними підходами до практики індивідуального консультування; усвідомлення професійної ідентичності та становлення професійної компетентності майбутнього консультанта; а також оволодіння конкретними прийомами та навичками проведення індивідуального консультування.

Вивчення курсу сприятиме отриманню практичних навичок психологічного консультування в професійній діяльності з різними категоріями клієнтів.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- визначення ролі і місця психологічного консультування у формуванні професійних навичок психолога;
- формування у студентів уявлення про закономірності та особливості розвитку і функціонування основних психічних явищ в контексті психологічного консультування;
- ознайомити студентів із з фундаментальними концепціями та сучасними теоретичними підходами у психологічному консультуванні;
- ознайомити студентів із основними прийомами організації і проведення психологічного консультування;
- сформувати навички проведення дослідження, збору первинного матеріалу, дотримання процедури дослідження;
- сформувати навички, щодо проведення консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за освітньою програмою):

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації раннього втручання).

ПР 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПР 19. Ефективно використовувати ресурсні та інтегративні стратегії для посилення особистісного резилієнсу в умовах процесу реінтеграції.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються в процесі вивчення дисципліни:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК 8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову в т. ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК 12. Здатність до роботи з ідентичністю та посиленням адаптаційних ресурсів для продуктивної реінтеграції особистості.

Інтегральна компетентність, що формується в процесі вивчення дисципліни - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

ДЕННА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лек	Сем	Прак	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Консультативна теорія					
Тема 1. Сутність психологічного консультування. Структура консультативного процесу.	22	2	2	2	16
Тема 2. Діагностика психологічної проблеми.	24	2	2	4	16
Разом за модулем 1	46	4	4	6	32
Модуль 2. Техніки і технології роботи з клієнтами					
Тема 3. Технологія ведення консультативної бесіди.	17	2	1	4	10
Тема 4. Мовлення як інструмент консультативної роботи.	15	2	1	2	10
Тема 5. Особливості консультування в межах гештальтпсихології, когнітивно-поведінкової терапії, символдрами	13	2	1	2	10
Тема 6. Особливості психоаналітичного консультування, екзистенційної та позитивної психотерапії.	15	2	1	2	10
Тема 7. Супервізія: необхідність та інструментарій	12	2	2		8
Разом за модулем 2	74	10	6	10	48
Всього годин	120	16	10	16	80

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)
ЗАОЧНА ФОРМА**

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лек	Сем	Прак	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Консультативна теорія					
Тема 1. Сутність психологічного консультування. Структура консультативного процесу.	16,25	0,5	0,25	0,5	15
Тема 2. Діагностика психологічної проблеми.	16,25	0,5	0,25	1	14,5
Разом за модулем 1	32,5	2	2	1,5	30
Модуль 2. Техніки і технології роботи з клієнтами					
Тема 3. Технологія ведення консультативної бесіди.	18,5	1	0,5	1	16
Тема 4. Мовлення як інструмент консультативної роботи.	17,25	0,5	0,25	0,5	16
Тема 5. Особливості консультування в межах гештальтпсихології, когнітивно-поведінкової терапії, символдрами	17,25	0,5	0,25	0,5	16
Тема 6. Особливості психоаналітичного консультування, екзистенційної та позитивної психотерапії.	17,25	0,5	0,25	0,5	16
Тема 7. Супервізія: необхідність та інструментарій	17,25	0,5	0,25		16,5
Разом за модулем 2	87,5	2	2	2,5	80
Всього годин	120	4	2	4	110

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль І. Консультативна теорія

Тема 1. Сутність психологічного консультування. Структура консультативного процесу.

Лекція на тему: Сутність психологічного консультування. Структура консультативного процесу.

Поняття психологічного консультування. Етичний кодекс психолога. Види психологічного консультування. Категорії клієнтів залежно від спеціалізації та типу консультування. Основні психологічні проблеми. Завдання психологічного консультування.

Основні етапи консультативного процесу. П'ятирівнева модель консультування. Моделі консультативної допомоги. Директивна та недирективна модель консультативної допомоги. Принципи методу психологічної консультації. Сучасні підходи до психологічної консультації.

Семінарське заняття на тему: Сутність психологічного консультування. Структура консультативного процесу.

Питання для обговорення:

- Психологічне консультування.
- Етичний кодекс психолога
- Види психологічного консультування
- Категорії клієнтів залежно від спеціалізації та типу консультування.
- Психологічні проблеми
- Завдання психоконсультування
- Договір надання послуг

Практичне заняття на тему: Структура, етапи та хронотоп консультативного процесу. Моделі консультативної допомоги.

Опрацювання напрямів:

- Процес психологічного консультування.
- Етичний кодекс психолога.
- Категорії клієнтів залежно від спеціалізації та типу консультування.
- Основні психологічні проблеми.
- Завдання психологічного консультування.
- Процес проблемно-орієнтованого консультування.
- Моделі консультативної допомоги.
- Основні підходи до психологічного консультування.

Самостійна робота за напрямом: Структура консультативного процесу.

- Аналіз першоджерел визначних представників сучасних клінічних психологів.
- Тлумачити поняття і терміни: Абреакція, Акцентування, Афект, Безумовне позитивне ставлення, Взаємовплив, Вибірковість сприймання, Вікові новоутворення, Гештальт, Гіперболізація, Гіпостезія, Дискурсивне мислення, Екзистенція, Емпатія, Заохочування, Запит, Змістовність мовлення, Зміст психологічного консультування, Інтерація, Комплекс, Консультативний контакт, Контрперенесення, Конфронтація. Логотерапія, Нерефлексивне слухання, Несвідоме, Осмисленість сприймання, Парадоксальна інтенція, Паттерн, Перенесення, Перефраз, Переповідання, Позитивний результат психологічного консультування. Позиція у процесі психологічного консультування. Види позицій психолога, Проблема, Психологічна діагностика, Психологічне консультування, Психологічна профілактика, Психотерапія, Реактивність, Референтна група, Рефлексивне слухання, Самодіагноз, Сензетивність, Сенсibiliзація, Систематична десенсибилізація, Скарга, Суггестія, Фобія, Фрустрація, Чуттєвий тон, Я-Я-концепція.
- Зіставити поняття “психологічна допомога”, “практична психологія”, “психологічне консультування”.
- Обґрунтувати принципи організації консультативної взаємодії.
- Розробити «класифікатор» можливих звернень до психолога-консультанта.
- Розробити пам’ятку правил індивідуального консультування для психолога.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 22, 24

Тема 2. Діагностика психологічної проблеми.

Лекція на тему: Діагностика психологічної проблеми.

Поняття запиту у консультуванні. Запит як основна складова в консультативному процесі. Основні види запитів. Процес визначення та уточнення запиту. Діагностика психологічної проблеми. Поняття самодіагнозу. Взаємозв’язок самодіагнозу та психологічної проблеми. Скарга, прихований зміст скарги. Основні завдання психолога на діагностичному етапі

Семінарське заняття на тему: Діагностика психологічної проблеми.

Питання для обговорення:

- Поняття запиту у консультуванні.
- Запит як основна складова в консультативному процесі.
- Основні види запитів.
- Процес визначення та уточнення запиту.
- Діагностика психологічної проблеми.
- Поняття самодіагнозу.
- Взаємозв’язок самодіагнозу та психологічної проблеми.

- Скарга, прихований зміст скарги.
- Основні завдання психолога на діагностичному етапі

Практичне заняття на тему: Діагностика психологічної проблеми.

Опрацювання напрямів:

- Визначення психологічної проблеми.
- Поняття самодіагнозу.
- Взаємозв'язок самодіагнозу та психологічної проблеми.
- Скарга, прихований зміст скарги.
- Запит як основна складова в консультативному процесі.
- Процес визначення та уточнення запиту.

Самостійна робота за напрямом:

1. Розробити фрагмент консультативної бесіди з клієнтом (з уявної або наявної проблеми), вказавши базові вміння консультанта, які він використовує в процесі консультації.
2. Проаналізувати особливості отримання інформації від клієнта та її опрацювання в процесі індивідуальної консультації.
3. Порівняти різноманітні техніки (мінімум 5) консультативної роботи.

Назва техніки	Основні прийоми і засоби	Мета/Результат	Категорії клієнтів, показники до застосування

4. Описати показники успішності індивідуального консультування.

5. Підібрати методики (мінімум 5) для прийому співробітника у фірму та обґрунтувати їх використання

Назва методики	Мета застосування	Рекомендація для проведення

6. Перелічити основні психологічні проблеми, що можуть виникнути при взаємодії членів організації.

7. Розробити систему вправ (мінімум 5), які можна використати для покращення психічних станів працівників.

Назва вправи	Мета призначення	Обмеження та рекомендації до проведення, пов'язані з посадою, віком, статтю, темпераментом тощо

8. Описати за і проти роботи психолога щодо раннього розвитку дітей у дошкільних закладах.

9. Перелічити основні проблеми роботи шкільного психолога.

10. Перелічити основні причини девіантної поведінки.

11. Добрати систему методів і методик (мінімум 5) для роботи з певною віковою категорією (на вибір: дошкільний, молодший шкільний, підлітковий та юнацький вік). Указати вікову категорію, її особливості (мінімум 4):

Назва методик	методу,	Мета, показники до її застосування

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 12, 17

Модуль 2. Техніки і технології роботи з клієнтами

Тема 3. Технологія ведення консультативної бесіди.

Лекція на тему: Технологія ведення консультативної бесіди.

Налагодження довірчого контакту. Бесіда як метод діагностики та консультативної допомоги. Базові навички ведення консультативного інтерв'ю: нерефлексивне та рефлексивне слухання; вміння стимулювати та підтримувати клієнта. Характеристика базових психотерапевтичних вмінь і навичок (прояснення, перефразування, резюмування, запитання). Психологічні особливості уважної поведінки. Навички спостереження за емоційними проявами.

Концентрування, фокусування. Поняття переносу та контрпереносу в роботі консультанта. Особливості надання зворотнього зв'язку та ін.

Семінарське заняття на тему: Технологія ведення консультативної бесіди.

Питання для обговорення:

- Підходи до налагодження довірчого контакту.
- Бесіда як метод діагностики та консультативної допомоги.
- Сутність нерефлексивного та рефлексивного слухання.
- Техніки стимулювання та підтримки клієнта.
- Характеристика підходу прояснення та перефразування пролеми.
- Характеристика та необхідність резюмування та запитання в бесіді.
- Психологічні особливості уважної поведінки.
- Навички спостереження за емоційними проявами.
- Засоби та методики концентрування та фокусування в бесіді.
- Поняття переносу та контрпереносу в роботі консультанта.
- Особливості надання зворотнього зв'язку.

Практичне заняття на тему: Технологія ведення консультативної бесіди. Навички з'ясування та уточнення інформації

Опрацювання напрямів:

- Бесіда як метод діагностики та консультативної допомоги.
- Налагодження довірчого контакту.
- Базові навички ведення консультативного інтерв'ю: нерефлексивне та рефлексивне слухання; вміння стимулювати та підтримувати клієнта.
- Характеристика базових психотерапевтичних вмінь і навичок (прояснення, перефразування, резюмування, запитання).

- Психологічні особливості уважної поведінки.

Практичне заняття на тему: Техніки роботи з клієнтом в консультативній практиці

Опрацювання напрямів:

- Психотехнічні засоби впливу на клієнта.
- Концентрування, фокусування.
- Директивні та не директивні моделі роботи з клієнтом.
- Поняття переносу та контрпереносу в роботі консультанта.
- Особливості надання зворотнього зв'язку.
- Психотерапевтична робота з мовою.
- Особливості шлюбно-сімейних стосунків.
- Налагодження довірчого контакту.
- Базові навички ведення консультативного інтерв'ю: нереклексивне та рефлексивне слухання; вміння стимулювати та підтримувати клієнта.
- Характеристика базових психотерапевтичних вмінь і навичок (прояснення, перефразування, резюмування, запитання).

Самостійна робота за напрямом: Технологія ведення консультативної бесіди. Навички з'ясування та уточнення інформації

1. Розкрити зміст різних напрямків у практиці надання психологічної допомоги консультанта.

Назва напрямку	Основні поняття	Мета і очікуваний результат
Психодинамічний		
Поведінковий		
Когнітивний		
Гуманістичний		
Вітчизняні традиції		
Додати ще за власним вибором		

2. Обґрунтуйте таку тезу: у процесі консультування ми повинні допомогти клієнтам найбільш повно виявити систему їхніх цінностей і прийняти на цій підставі самостійне рішення, яким чином вони можуть змінити свою поведінку або навіть самі цінності.

3. Визначити яку помилку робить психолог, говорячи клієнтові наступні слова: - Ви мені про це вже говорили.

- Досить, я вже зрозуміла, що ви хотіли сказати.
- Природно, по-іншому це й зрозуміти неможливо.
- Що ви, що ви, я знаю, що говорю.

4. Провести бесіду із потенційним клієнтом (іншим студентом) та заповнити протокол індивідуальної психологічної діагностики (Додаток Б).

Тема 4. Мовлення як інструмент консультативної роботи.

Лекція на тему: Мовлення як інструмент консультативної роботи.

Значення мовлення в консультуванні. Розуміння внутрішнього мовлення. Робота зі значеннями, що ідентифікують психологічну проблему. Особливості мовлення клієнта. Особливості мовлення, що ідентифікують обмеження суб'єктивних значень клієнта. Види інтерпретаційних повідомлень. Поняття переформулювання як основна техніка в роботі з проблемою клієнта. Основні засоби досягнення переформулювання в роботі з проблемою. Ресурсні можливості клієнта. Поняття вторинної вигоди. Поняття інсайту в консультативній роботі. Види інсайтів.

Семінарське заняття на тему: Мовлення як інструмент консультативної роботи.

Питання для обговорення:

- Значення мовлення в консультуванні.
- Розуміння внутрішнього мовлення.
- Значеннями, що ідентифікують психологічну проблему.
- Особливості мовлення клієнта.
- Особливості мовлення, що ідентифікують обмеження суб'єктивних значень клієнта.
- Види інтерпретаційних повідомлень.
- Поняття переформулювання як основна техніка в роботі з проблемою клієнта.
- Основні засоби досягнення переформулювання в роботі з проблемою.
- Ресурсні можливості клієнта.
- Поняття вторинної вигоди.
- Поняття інсайту в консультативній роботі.
- Види інсайтів.

Практичне заняття на тему: Техніки трансформації в роботі з клієнтом. Переформулювання як основна техніка трансформації в консультативній роботі

Опрацювання напрямів:

- Поняття переформулювання як основна техніка в роботі з проблемою клієнта.
- Основні засоби досягнення пере формулювання в роботі з проблемою.
- Ресурсні можливості клієнта.
- Поняття вторинної вигоди.

- Поняття інсайту в консультативній роботі.
- Види інсайтів.

Самостійна робота за напрямом: **Мовлення як інструмент консультативної роботи.**

Аналіз першоджерел за напрямком.

Опрацювання:

- Тезаурус консультативної діяльності.
- Робота зі значеннями, що ідентифікують психологічну проблему.
- Аналіз особливості мовлення клієнта.
- Особливості мовлення, що ідентифікують обмеження суб'єктивних

значень клієнта.

1. Описати та продемонструвати 2 – 3 приклади трансформації маніпулятивного запиту клієнта на конструктивний (написати доповідь).

2. Розписати діалог (розмову) у процесі консультування (конспектування тренувального завдання із консультування).

3. Проаналізувати моделі поведінки консультанта в індивідуальному консультуванні (підготувати презентацію).

4. Проаналізувати феномени переносу та контрперенесення у консультуванні та психотерапії (підготувати доповідь).

5. Проаналізувати наступні фрагменти психоконсультативної бесіди:

– «На жаль, на сьогодні наш час вичерпано. Наша наступна зустріч, як ми і домовлялися, може відбутися у вівторок о 14 годині. Якщо Ви приймете остаточне рішення про нашу спільну роботу в тому обсязі, який ми визначили, будь ласка, зателефонуйте мені напередодні».

– «Отже, сьогодні нам вдалося, якщо не повністю, то в усякому разі частково з'ясувати, що з Вами відбувається. Сподіваюся, наша подальша робота дозволить поглибити процес. То ж до вівторка?»

– «Сьогодні ми стільки обговорили... і знаєте, мені здається, наче ще більше залишилося не висловленим. Якщо Ви справді вирішили розібратися в собі, я чекатиму на Ваш дзвінок до кінця тижня, щоб визначити точніше розклад нашої роботи».

Надати відповіді на наступні запитання

- До якого етапу психоконсультування належать ці репліки?
- Що Ви вважаєте неправильним у таких висловлюваннях?
- Як можна було б інакше завершити психоконсультативну бесіду?

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 15, 16, 18, 20, 24, 26, 27

Тема 5. Особливості консультування в межах гештальтпсихології, когнітивно-поведінкової терапії, символдрами

Лекція на тему: Особливості консультування в межах гештальтпсихології, когнітивно-поведінкової терапії, символдрами

Основні принципи КПТ, особливості КПТ. Техніки, що використовуються при КПТ. Переваги когнітивно-поведінкової психотерапії. Запити, з якими КПТ найбільш ефективна.

Особливості консультування в межах гештальтпсихології. Принципи, які повинні знати й дотримуватися гештальт-консультанти. Поняття інсайту, гештату, інсайту. Ретрофлексія. Техніки діалога і проєктивні техніки.

Особливості символдрами (кататимно-імагінативної психотерапії).

Семінарське заняття на тему: Особливості консультування в межах гештальтпсихології, когнітивно-поведінкової терапії, символдрами

Питання для обговорення:

- Основні принципи КПТ, особливості КПТ.
- Техніки, що використовуються при КПТ.
- Переваги когнітивно-поведінкової психотерапії.
- Запити, з якими КПТ найбільш ефективна.
- Особливості консультування в межах гештальтпсихології.
- Принципи, які повинні знати й дотримуватися гештальт-консультанти.
- Поняття інсайту, гештату, інсайту.
- Ретрофлексія.
- Техніки діалога і проєктивні техніки.
- Особливості символдрами (кататимно-імагінативної психотерапії).

Практичне заняття на тему: Техніки консультування в межах гештальтпсихології, когнітивно-поведінкової терапії, символдрами

Опрацювання напрямів:

- *Особливості консультування в межах гештальтпсихології.*
- *Техніки, що використовуються при КПТ.*
- *Використання технік символдрами.*

Самостійна робота за напрямом: *Особливості консультування в межах гештальтпсихології. Техніки, що використовуються при КПТ. Використання технік символдрами.*

Аналіз першоджерел визначних представників сучасних напрямків психології (написати реферат).

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 17, 13, 21, 23, 25

Тема 6. Особливості психоаналітичного консультування, екзистенційної та позитивної психотерапії.

Лекція на тему: Особливості психоаналітичного консультування, екзистенційної та позитивної психотерапії.

Особливості психоаналітичного психологічного консультування. Мета психоаналітичного консультування. Основні техніки у психоаналітичному консультуванні. Основні аспекти психоаналітичного консультування.

Принципи позитивної психотерапії. Як проходять сесії позитивної психотерапії. Кому підійде метод ППТ. Особливості консультування при позитивній психотерапії.

Ключові принципи екзистенційної терапії. Процес екзистенційної психотерапії. Основні недоліки екзистенційної терапії.

Семінарське заняття на тему: Особливості психоаналітичного консультування, екзистенційної та позитивної психотерапії.

Питання для обговорення:

- Особливості психоаналітичного психологічного консультування.
- Основні техніки у психоаналітичному консультуванні.
- Принципи позитивної психотерапії.
- Особливості консультування при позитивній психотерапії.
- Ключові принципи екзистенційної терапії.
- Процес екзистенційної психотерапії.
- Основні недоліки екзистенційної терапії.

Практичне заняття на тему: Техніки консультування в межах психоаналітичного консультування, екзистенційної та позитивної психотерапії.

Опрацювання напрямів:

- *Особливості психоаналітичного психологічного консультування.*
- *Особливості сесії позитивної психотерапії.*
- *Процес екзистенційної психотерапії*

Самостійна робота за напрямом: Особливості психоаналітичного консультування, екзистенційної та позитивної психотерапії.

– Провести аналіз першоджерел визначних представників сучасних напрямків психології. *(оформити у вигляді тез).*

– Визначити, у якій парадигмі працює психолог: психоаналіз, клієнт-центрована психологія, гештальт-психологія, екзистенціальна психологія, когнітивна психологія, раціонально-емотивна психологія або біхевіоральна психологія.

1. Психолог коментує кожний рух Віктора - чи кладе той ногу на ногу, чи складає руки на груди, чи кусає губи або почухує голову.

2. Сашко соромиться торгувати. Психолог дає їй завдання додому – вона повинна найнятися на роботу на найближчий ринок і продавати там вироби ручної праці. 3. Консультант тлумачить сни Юлії. Вона повинна спробувати

розслабитися й згадати якнайбільше.

4. Психолог докладно розглядає проблему життєвих цінностей Анатолія. Анатолій намагається зрозуміти справжній зміст свого життя.

5. В'ячеслав намагається поступово перебороти страх перед їздою на автомобілі. Минулого тижня консультант взяв його із собою в автомобіль. На наступному тижні В'ячеслав сам поведе машину по тій же дорозі. Після цього, як він сподівається, страх перед польотом зникне в нього назавжди.

6. На психологічному сеансі. Жанна говорить більше психолога, а він уважно слухає. Здається, що йому дійсно небайдужі її почуття й переживання й що він розуміє її.

7. Марко впевнений, його погані оцінки в школі означають, що він ніколи не превстигне в бізнесі. Консультант говорить на це, що багато досить щасливих бізнесменів, які теж погано вчилися.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 17, 18, 20, 22, 25, 28

Тема 7. Супервізія: необхідність та інструментарій

Лекція на тему: Супервізія: необхідність та інструментарій

Сутність та функції супервізії. Процес проходження супервізії. Принципи супервізії. Етичні стандарти супервізії. Особистість супервізора. Види супервізії. Що обговорюється на супервізії. Важливість супервізії. Функція -самозбереження.

Семінарське заняття на тему: Супервізія: необхідність та інструментарій

Питання для обговорення:

- Сутність та функції супервізії.
- Процес проходження супервізії.
- Принципи супервізії.
- Етичні стандарти супервізії.
- Особистість супервізора.
- Види супервізії.
- Що обговорюється на супервізії.
- Важливість супервізії.
- Функція -самозбереження.

Самостійна робота за напрямом: Супервізія: необхідність та інструментарій

1. Визначити типові помилки консультанта: причини, подолання, запобігання.

2. Проаналізувати яке сполучення якостей є неприйнятним для психолога-консультанта: а) прояв глибокого інтересу до людей, емоційна

стабільність, довіра до людей; б) здатність викликати довіру, об'єктивність, повага до прав інших людей; в) повага до цінностей іншої особистості; авторитарність, самоусвідомлення; г) чуйність, об'єктивність, уважність?

3. Побудувати модель особистості ефективного психолога-консультанта, використовуючи підходи: а) досягатель успіху і блага; б) каталізатор самопізнання, зміни й удосконалення іншої людини; в) нагромаджувач позитиву й успіху; г) актуалізатор, герой сучасності.

4. Визначити особливості, які можуть негативно вплинути на результати роботи консультанта з клієнтом.

5. Проаналізувати основні проблеми особистісного та професійного становлення психолога-практика в сучасних умовах.

6. Скласти характеристики власної особистості та порівняти її з професіограмою психолога-консультанта.

7. Перелічити стратегії профілактики та подолання синдрому емоційного вигорання психолога-практика (підготувати реферат).

Література: 4, 6, 7, 17, 18, 19, 25, 29, 30

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання з дисципліни: реферати, доповіді, есе та інші види індивідуальних завдань, запропонованих викладачем, надаються здобувачу у разі необхідності та не є обов'язковим елементом.

Індивідуальні завдання (ІЗ) з дисципліни виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача на основі вибору завдання. ІЗ охоплює усі основні теми дисципліни.

При виконанні та оформленні ІЗ студент може використати комп'ютерну техніку, інформацію з Інтернету, статистичний, довідковий та інші необхідні матеріали.

№ з/п	Орієнтовний зміст завдання	Форма звітності
1.	Аналіз першоджерел визначних представників сучасних психологів.	Письмовий звіт
2.	Написання тез на конференціях.	Письмовий звіт

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО СКЛАДАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО СЛОВНИКА, НАПИСАННЯ ЕСЕ, РЕФЕРАТІВ, ДОПОВІДЕЙ

Рекомендації щодо складання термінологічного словника.

Складання термінологічного словника є видом самостійної роботи студента, що включає збір та систематизацію визначень термінів психологічної науки, які описують психологію як науку, вид діяльності, професію

У словнику зазначаються визначення термінології психології з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні (можливо, нормативно-правові) джерела. Мають бути розкритий зміст понять, що позначаються відповідними термінами.

Рекомендується звернути увагу на проблему узгодженості термінології, що міститься в різних джерелах.

Обов'язковими є посилання на джерела, що містять вказані у термінологічному словникові визначення.

Рекомендується зробити узагальнюючий результат аналізу термінології, насамперед стосовно того, як змінювались підходи до визначення тих чи інших психологічних понять.

Рекомендації щодо написання есе, рефератів, доповідей.

Есе, реферат, доповідь передбачає наявність логічної структури (вступ, основна частина, висновок).

Текст повинен бути аргументованим, лаконічним, оригінальним та висвітлювати суб'єктивну позицію автора.

Важливими є також: чіткий зв'язок абзаців, використання мови, що створює ілюзію живої комунікації, та уникнення плагіату, сленгу та ненормативної лексики.

Основні вимоги до тексту:

- Структура: має містити вступ (постановка тези/проблеми), основну частину (аргументація та аналіз) та висновок (узагальнення та підсумки).
- Аргументованість: викладена позиція має бути підкріплена переконливими доводами, прикладами з життя, історичними подіями, цитатами чи аналізом.
- Суб'єктивність: виражає унікальну думку автора, його особистий світогляд та ставлення до теми, що відрізняє його від інформаційних текстів.
- Лаконічність: важливо висловлювати думки стисло, ясно та уникати зайвої інформації, зосереджуючись на головній ідеї.
- Оригінальність: не допускається плагіат або використання чужих робіт; есе має засвідчувати самостійне мислення автора.
- Логічність: думки мають розкриватися послідовно, без різких стрибків, з чіткою внутрішньою логікою.

Вимоги до оформлення:

- Шрифт: Times New Roman, розмір 14.
- Міжрядковий інтервал: 1,5.
- Вирівнювання тексту: по ширині.
- Поля: ліворуч – 2 см, праворуч – 1,5 см, зверху та знизу – 2 см.
- Абзацний відступ: 1,25 см.
- Мова: українська

Рекомендації щодо написання тез.

Тези (від thesis - положення, твердження) - це коротко, точно, послідовно сформульовані ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці.

Тези доповіді - це опубліковані на початку наукової конференції (з'їзду, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, що містять виклад основних аспектів наукової доповіді.

Обсяг тез може бути в межах 2-3 сторінки машинописного тексту через 1,5 інтервали.

Алгоритм тези можна подати так: теза - обґрунтування - доказ - аргумент – результат - перспектива.

Тези доповіді, будь-якої наукової публікації оформляють згідно до вимог:

- у правому верхньому куті розміщують прізвище автора та його ініціали та доповнюють відомостями про нього;

- назва тез доповіді коротко відображає головну ідею, думку, положення (2 - 5 слів);

- послідовність викладу змісту може бути наступна: актуальність, проблеми; стан розробки проблеми в науці і практиці; основна ідея, положення, висновки дослідження; основні результати та їх практичне значення. В тезах зазвичай не використовують цитати, цифровий матеріал.

Формулювання кожної тези починається з нового рядка, кожна теза має самостійну думку, висловлену в одному або кількох реченнях.

6. КРИТЕРІЇ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських та практичних заняттях у формі представлення та обговорення доповідей, вирішення кейсів, а також виконання письмових завдань. Поточний контроль проводиться в усній і письмовій формі. Поточний контроль також здійснюється через моніторинг виконання студентами завдань аудиторної і самостійної роботи. Результати такого моніторингу відображаються у Google Classroom, що дозволяє систематично відстежувати рівень активності студентів в освоєнні дисципліни.

Підсумковий контроль передбачає складання екзамену студентами, які накопили мінімальну кількість балів. Питання для підготовки наведено у Додатку. Здобувач допускається до складання екзамену з дисципліни коли повністю виконав всі види робіт, передбачені робочим навчальним планом та програмою навчальної дисципліни. У разі, коли протягом навчального семестру до початку підсумкового (семестрового) контролю, визначеного навчальним планом, здобувач набрав менше балів, ніж зазначено у програмі навчальної дисципліни (менше 36 балів), відбувається недопуск здобувача до складання підсумкового (семестрового) контролю.

Підсумкова оцінка визначається як сума балів за результатами оцінювання

контрольних заходів, визначених програмою/силабусом (максимально 60 балів) та балів, одержаних за результатами складання екзамену (максимально 40 балів).

У разі незгоди з результатами оцінювання контрольних заходів та екзамену, здобувач має право оскаржити результат у порядку визначеному Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю ТНУ імені В.І.Вернадського.

Здобувач, який не з'явився без поважної причини на захід семестрового контролю (або був усунений від його складання через порушення академічної доброчесності, етики взаємовідносин), вважається таким, що використав відповідну спробу скласти його і має академічну заборгованість. У відомість обліку успішності зазначається оцінка «незадовільно» і відповідна їй кількість балів.

За наявності поважної причини, що підтверджена документами, здобувач має можливість скласти екзамен за індивідуальним графіком у визначений термін. До початку екзамену здобувач має попередити представника навчально-наукового інституту про свою можливу відсутність.

Засвоєння матеріалу оцінюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Завдання екзаменаційного білета оцінюється від 0 до 40 балів.

Значення оцінки

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	відмінно	Відмінно-відмінний рівень знань (умінь), в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80-89	добре	Дуже добре -рівень знань достатньо високий (умінь), в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-79	добре	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	66-74	задовільно	Задовільно -посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-65	задовільно	Достатньо мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59	незадовільно	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29	незадовільно	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота вивченням курсу 3 повторним

Методи контролю та оцінювання

усне опитування

перевірка письмових робіт

захист доповідей до семінару, презентацій, есе

метод програмованого контролю: тестовий контроль

8.3. Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих форм здобуття освіти та видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання захисту доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті:

2 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання.

1 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, може не вистачати аргументації в поясненнях. Допускаються несуттєві неточності.

0 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом. Має суттєві помилки у відповіді.

Для здобувачів заочної форми навчання при розрахунку використовується коефіцієнт 5

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

3 бали – здобувач демонструє глибокі та всебічні знання теми, вільно оперує термінологією; безпомилково демонструє техніки психологічної допомоги, розбір складного кейсу, пропонує адекватний план реабілітації; бере активну участь у дискусіях, аргументовано відстоює свою думку, дотримується етичних стандартів.

2 бали - здобувач добре володіє навчальним матеріалом, але допускає незначні неточності у формулюваннях; загалом правильно виконує практичні вправи, але потребує підказок викладача при застосуванні складних методик; самостійно аналізує типові ситуації, проте виникають труднощі при розборі нестандартних кейсів; працює на заняттях, ставить доречні запитання, але не завжди проявляє ініціативу в дискусії.

1 бал - здобувач демонструє знання, що мають фрагментарний характер; орієнтується в основних поняттях, але не може пояснити зв'язки між ними; виконує лише найпростіші завдання за зразком, допускає суттєві помилки в техніках психологічної підтримки; опис кейсів поверхневий; низька активність в дискусії, відповідає переважно на прямі запитання викладача, пасивно поводить під час групової роботи.

Для здобувачів заочної форми навчання при розрахунку використовується коефіцієнт 3,3

Критерії оцінювання доповнення / участі в дискусіях:

2 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

Для здобувачів заочної форми навчання при розрахунку використовується коефіцієнт 5

Критерії оцінювання презентації, доповідей, есе, рефератів

Презентація, доповідь, есе, реферат – це наочне представлення результатів самостійної роботи здобувача з опрацювання обраної теми, питання, завдання тощо. Мета презентації – набуття здобувачем навичок з аналізу інформації та наочного представлення результатів дослідження. Критерії оцінювання наведені у таблиці 5.

Таблиця 5

Критерії оцінювання презентації, доповіді, есе, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
<i>3 бали</i>	Всі частини пов'язані з метою і предметом дослідження та містять важливі твердження за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	Матеріал має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження	Дослідження надає інформацію в логічній послідовності і завершується викладенням важливих моментів дослідження
<i>2 бали</i>	Матеріал містить важливі твердження за темою дослідження, але містить не відповідну темі інформацію	Деякі висновки є недостатньо обґрунтованими	Дослідження має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією	Дослідження має певну непослідовність викладу теми дослідження
<i>1 бал</i>	Матеріал має опосередковане відношення до теми дослідження	Висновки є нелогічними або недостатньо обґрунтованими	У ключових положеннях відчувається нестача інформації, що необхідна для поточення	Дослідження має непослідовність у викладі теми

			ВИСНОВКІВ	
--	--	--	-----------	--

Для здобувачів заочної форми навчання при розрахунку використовується коефіцієнт 5

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

3 бали – здобувач демонструє глибокі та всебічні знання теми, вільно оперує термінологією; безпомилково демонструє техніки психологічної допомоги, розбір складного кейсу, пропонує адекватний план реабілітації; бере активну участь у дискусіях, аргументовано відстоює свою думку, дотримується етичних стандартів.

2 бали – здобувач добре володіє навчальним матеріалом, але допускає незначні неточності у формулюваннях; загалом правильно виконує практичні вправи, але потребує підказок викладача при застосуванні складних методик; самостійно аналізує типові ситуації, проте виникають труднощі при розборі нестандартних кейсів; працює на заняттях, ставить доречні запитання, але не завжди проявляє ініціативу в дискусії.

0-1 бали – здобувач демонструє знання, що мають фрагментарний характер; орієнтується в основних поняттях, але не може пояснити зв'язки між ними; виконує лише найпростіші завдання за зразком, допускає суттєві помилки в техніках психологічної підтримки; опис кейсів поверхневий; низька активність в дискусії, відповідає переважно на прямі запитання викладача, пасивно поводить під час групової роботи.

Для здобувачів заочної форми навчання при розрахунку використовується коефіцієнт 3,3

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів **підсумкового (семестрового) контролю**, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів

Розподіл балів за видами діяльності (денна форма навчання):

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю

Підготовка доповідей, есе, рефератів	2	5	10	Екзамен
Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті, доповнення, участь у дискусіях	2	5	10	
Тестування	8	2	16	
Робота на практичних заняттях	3	8	24	
Екзамен	40	1	40	
Разом			100	
Розрахунок балу: $10+10+16+24+40 = 100$				

Розподіл балів за видами діяльності (заочна форма навчання):

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю
Підготовка доповідей, есе, рефератів	10	1	10	Екзамен
Захист доповідей, есе, рефератів, доповнення, участь у дискусіях	10	1	10	
Тестування	20	1	20	
Робота на практичних заняттях	10	2	20	
Екзамен	40	1	40	
Разом			100	
Розрахунок балу за залік : $10+10+20+20+40 = 100$				

**Форми контролю набуття результатів навчання з дисципліни
«Психологічне консультування»**

Назви розділів і тем	Форми і методи контролю знань	Максимальна кількість балів за темою
Модуль 1. Консультативна теорія		
Тема 1. Сутність психологічного консультування. Структура консультативного процесу.	Проведення опитування. Підготовка доповідей, есе, рефератів. Опрацювання кейсів, підготовка висновків. Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті	7
Тема 2. Діагностика психологічної проблеми.	Проведення опитування. Підготовка доповідей, есе, рефератів. Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті. Опрацювання кейсів, підготовка висновків. Тестування	15

Разом за модулем 1		22
Модуль 2. Техніки і технології роботи з клієнтами		
Тема 3. Технологія ведення консультативної бесіди.	Проведення опитування. Підготовка доповідей, есе, рефератів. Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті. Опрацювання кейсів, підготовка висновків.	6
Тема 4. Мовлення як інструмент консультативної роботи.	Проведення опитування. Підготовка доповідей, есе, рефератів. Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті. Опрацювання кейсів, підготовка висновків.	7
Тема 5. Особливості консультування в межах гештальтпсихології, когнітивно-поведінкової терапії, символдрами	Проведення опитування. Підготовка доповідей, есе, рефератів. Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті. Опрацювання кейсів, підготовка висновків.	6
Тема 6. Особливості психоаналітичного консультування, екзистенційної та позитивної психотерапії.	Проведення опитування. Підготовка доповідей, есе, рефератів. Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті Тестування.	7
Тема 7. Супервізія: необхідність та інструментарій	Проведення опитування. Підготовка доповідей, есе, рефератів. Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті Тестування.	12
Разом за модулем 2		38
Екзамен		40
Всього		100

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Афанасьєва Н.Є. Психологічне консультування представників екстремальних професій: теорія, методологія, практика: монографія / Н.Є. Афанасьєва. Х.: НУЦЗУ, 2017. 315 с.
2. Власенко О.О., Куценко І.В., Мітіна С.В. Вплив тривоги, тривожності та тривожних розладів на планування консультування: психологічний і соматичний аспект. *Ментальне здоров'я*, № 3, 2025. С. 17-21.

3. Власенко О.О., Макаров О.М. Стрес-асоційовані розлади у військовослужбовців з пораненнями: психосоматичні прояви. *Науковий журнал «Габітус»*, 2025, 72, Т.1. С.56-60.
4. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування. Навчальний посібник. Київ. Четверта хвиля, 2004. 256 с. URL: <http://www.studfiles.ru/preview/5260593/page:2/>
5. Вертель А. В. Філософія психоаналізу : навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.2015.208с.
6. Гірченко О.Л. Основи психологічного консультування: навч.-метод. посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» / укладач Гірченко О.Л.; Національний університет «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка». Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка», 2023. 124 с.
7. Етичний кодекс психолога. URL: <https://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>
8. Зварич І.М. Екзистенційна та гуманістична психологія : навч. посібник / І. М. Зварич, Г. В. Чуйко, Т. А. Колтунович ; за наук. ред. В. Г. Панка. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 496 с.
9. Каліна Н.Ф. Психотерапія. Київ : Академвидав, 2010.
10. Калмиков Г.В. Психотерапія і психоконсультування: підходи до встановлення статусу. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2021, 1. С. 77-82.
11. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2015. 116с.
12. Консультування здобувачів професійної освіти з молодіжного підприємництва для повоєнного відновлення економіки України: методичний посібник. / Закатнов Д. О. (ред.), Байдулін В. Б., Ваніна Н. М., Гриценко І. А., Єршова Л. М., Закатнов Д. О., Савченко М. О. Київ: Інститут професійної освіти НАПН України, 2023. 167 с.
13. Ліх Р.Л. Техніки когнітивної терапії. Посібник психотерапевта. Видавнича група «Прогрес», 2021. 656с.
14. Магдисюк Л. І. Особливості шлюбно-сімейних стосунків у залежності від подружнього стажу: діагностика та консультування : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 188 с.
15. Магдисюк Л.І. Основи психологічного консультування: навч.посіб. Луцьк : Вежв-Друк, 2022. 360с.
16. Основи практичної психології / Під кер. Панка В.Г., К.: Либідь, 2003.
17. Основи психологічного консультування(лекційний курс): навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Практична психологія» / уклад. Борис Андрійович Якимчук, Ірина Павлівна Якимчук.-Умань: ПП Жовтий О. О., 2013.204 с. URL: <https://surl.li/ovosab>

- 18.Панок В.Г. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування : навч. посібник. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384с.
- 19.Психологічна допомога особистості у воєнний період : матеріали VIII Всеукр. психологічних читань «Удосконалення професійної майстерності майбутніх психологів», м. Умань, 27 березня 2025 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т соц. та психологічної освіти та [ін.] ; [редкол.: С. Ю. Діхтяренко, Л. А. Данилевич, А. В. Шулдик, О. О. Андрусик]. Умань.168 с.
- 20.Психологічна підтримка та супровід дорослих і дітей у кризових ситуаціях : практикум / упорядники Т.Р. Браніцька, Л.О. Матохнюк, О.М. Шпортун. Вінниця, 2022. 131 с.
- 21.Рось Л. М. Консультування в межах Гештальт психології: теорія і практика / Л. М. Рось // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Психологічні науки. 2015. Вип. 126. С. 143-147.
- 22.Тищенко, Марія Основи позитивної психотерапії. Навчальний посібник. Київ, ТОВ «Франко Пак». 2025, 536 с.
- 23.Турецька Х.І. Яскевич О.І. Символдрама (кататимно-імагінативна психотерапія) – психодинамічна психотерапія невротичних розладів. «Габітус». Випуск 41. 2022. С. 295–300.
- 24.Фурс О. Техніки психологічного консультування та їх використання у роботі із здобувачами закладів професійної освіти в умовах воєнного стану. *Організаційна психологія. економічна психологія*, 2023, 29, 2-3, С. 133-138.
- 25.Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція. Навч. посібн. Модульно- рейтинговий курс. випр. і доп. К., 2007. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/523-psihologchne-konsultuvannya-ta-korektsya-tsimbalyuk-m.html>
- 26.Яцина О.Ф. Основи психотерапії: практикум. Навчально-методичний посібник. Ужгород, 2021. 80с.
- 27.Mushkevych M. Basic approaches to psychological counseling of family relations. PPJ. 2022 May 31; p. 291–305.
- 28.<http://medbib.in.ua/psihodinamicheskaya-psihoterapiya.html>
- 29.<http://ussf.kiev.ua/>
- 30.http://www.education-inclusive.com/uk/project_rationale.php

Перелік питань для перевірки знань з дисципліни «Психологічне консультування»

1. Структура консультативного процесу.
2. П'ятирівнева модель консультування.
3. Хронотоп консультації.
4. Організація консультативної взаємодії.
5. Моделі консультивної допомоги.
6. Поняття про етапність в консультативному процесі.
7. Процес проблемно-орієнтованого консультування.
8. Визначення психологічної проблеми.
9. Поняття самодіагнозу.
10. Директивна та недирективна модель консультативної допомоги.
11. Принципи методу психологічної консультації.
12. Взаємозв'язок самодіагнозу та психологічної проблеми.
13. Скарга, прихований зміст скарги.
14. Запит як основна складова в консультативному процесі.
15. Процес визначення та уточнення запиту.
16. Бесіда як метод діагностики та консультативної допомоги.
17. Базові навички ведення консультативного інтерв'ю: нерефлексивне та рефлексивне слухання; вміння стимулювати та підтримувати клієнта.
18. Характеристика базових психотерапевтичних вмінь і навичок (прояснення, перефразування, резюмування, запитання).
19. Психологічні особливості уважної поведінки.
20. Налагодження довірчого контакту.
21. Бесіда як метод діагностики та консультативної допомоги.
22. Базові навички ведення консультативного інтерв'ю: нерефлексивне та рефлексивне слухання; вміння стимулювати та підтримувати клієнта.
23. Характеристика базових психотерапевтичних вмінь і навичок (прояснення, перефразування, резюмування, запитання).
24. Навички спостереження за емоційними проявами.
25. Концентрування, фокусування.
26. Поняття переносу та контрпереносу в роботі консультанта.
27. Поняття переформулювання як основна техніка в роботі з проблемою клієнта.
28. Основні засоби досягнення переформулювання в роботі з проблемою.
29. Ресурсні можливості клієнта.
30. Поняття вторинної вигоди.
31. Поняття інсайту в консультативній роботі.
32. Види інсайтів.
33. Тезаурус консультативної діяльності.
34. Робота зі значеннями, що ідентифікують психологічну проблему.
35. Значення мовлення в консультуванні.
36. Розуміння внутрішнього мовлення.
37. Особливості мовлення клієнта. Особливості мовлення, що ідентифікують

- обмеження суб'єктивних значень клієнта.
38. Принципи та форми надання зворотної інформації.
 39. Особливості надання інтерпретації в роботі з проблемою клієнта. Види інтерпретаційних повідомлень.
 40. Конфронтація як вид роботи в ході надання зворотнього зв'язку.
 41. Форми захисного реагування при отриманні зворотнього зв'язку.
 42. Проблема розпізнавання почуттів в роботі з клієнтом.
 43. Навички спостереження за емоційними проявами.
 44. Техніки відображення почуттів.
 45. Проблема валідазації почуттів в роботі консультанта.
 46. Навички впливу на клієнта в сфері емоційного реагування.
 47. Робота з свідомими процесами як необхідна складова в консультуванні.
 48. Особливості роботи з підсвідомими процесами.
 49. Поняття комплексу.
 50. Навички аналізу образів та символів як засобів роботи з підсвідомими процесами.
 51. Емоційні прояви клієнта в контексті роботи з підсвідомими процесами.
 52. Техніки роботи з опором клієнта в ході консультативного інтерв'ю.
 53. Поняття переносу та контрпереносу в консультативній роботі.
 54. Види опору та техніки подолання.
 55. Тілесні симптоми та поняття вторинної вигоди.
 56. Організація консультативної телефонної допомоги.
 57. Методологічні основи консультування по телефону.
 58. Стадії телефонного консультування та їх характеристика.
 59. Методи впливу у телефонному консультуванні.
 60. Зворотній зв'язок у телефонному консультуванні.
 61. Особливості психоаналітичного психологічного консультування.
 62. Мета психоаналітичного консультування.
 63. Основні техніки у психоаналітичному консультуванні.
 64. Основні аспекти психоаналітичного консультування.
 65. Принципи позитивної психотерапії.
 66. Клієнтоорієнтованість методу ППТ.
 67. Особливості консультування при позитивній психотерапії.
 68. Основні принципи КПТ, особливість КПТ.
 69. Техніки, що використовуються при КПТ.
 70. Переваги когнітивно-поведінкової психотерапії.
 71. Особливості консультування в межах гештальтпсихології.
 72. Поняття інсайту, гештату, інсайту.
 73. Ретрофлексія. Техніки діалога і проєктивні техніки.
 74. Особливості символдрами (кататимно-імагінативної психотерапії).
 75. Ключові принципи екзистенційної терапії.
 76. Процес екзистенційної психотерапії.
 77. Основні недоліки екзистенційної терапії.
 78. Сутність та функції супервізії.
 79. Процес проходження супервізії.
 80. Принципи та етичні стандарти супервізії.

ПРОТОКОЛ
індивідуальної психологічної діагностики

(ПІБ здобувача освіти)

Дата (термін) проведення: _____

Клас (група): _____

Вік: _____

Хто звернувся (ПІБ, статус): _____

Причина звернення (запиту): _____

Мета

діагностики: _____

Зміст проведеної роботи (назви використаних методик, опис поведінки під час проведення дослідження, емоційні реакції, характер спілкування з дорослими тощо):

Висновки: _____

Рекомендації: _____

Практичний психолог

(прізвище, ініціали)

(підпис)